

Občanskoprávní odpovědnost za zákroky související s lidskou reprodukcí - koncepty wrongful life a wrongful birth

Abstrakt

V této práci se autorka snaží podat ucelený pohled na problematiku občanskoprávní odpovědnosti zdravotnických zařízení, popřípadě lékařů, která vzniká jako důsledek non lege artis postupu při provádění zákroků a poskytování služeb, které negativně ovlivňují lidskou reprodukci. Dotčené osoby mají v takových případech možnost bránit se pomocí žalob, pro které se po téměř celém světě vžil název wrongful birth a wrongful life žaloby.

V první části této práce autorka rozebírá nejčastěji používané metody, které slouží k ovlivnění lidské reprodukce, a uvádí příklady nesprávného postupu při jejich poskytování, který může vyústit až v podání výše zmíněných žalob. Zároveň zde autorka podává základní charakteristiku žalob wrongful birth a wrongful life a výčet hlavních důvodů, proč by žaloby měly být a proč by neměly být uznávány.

Druhá část je věnována právní úpravě daného tématu v České republice. Autorka se zde zabývá úpravou lidských práv, které jsou často už jen při samotném poskytování zdravotních služeb dotčeny, dále úpravou odpovědnosti obecně a následně se zaměřuje zejména na odpovědnost občanskoprávní, její vznik, druhy a způsoby uspokojování nároků na náhradu škody či újmy. Druhá část je dále věnována postupu lege artis a jeho ukotvení a pojetí v českých právních normách, zejména v zákoně č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). Jelikož právní úprava nepracuje s pojmy žalob wrongful birth a wrongful life, snaží se autorka touto částí podat ucelený obraz na základní instituty, o které se žaloby opírají. V neposlední řadě autorka uvádí příklady případů týkajících se žalob wrongful birth a wrongful life, které se dostaly až před soudy České republiky. Zde můžeme vidět, jak je pro české soudy, obdobně jako pro soudy jiných v další části uvedených zemí, těžké rozhodovat o takto kontroverzních žalobách.

V části třetí se již autorka zabývá judikaturou vybraných cizích států jako je Izrael, Spojené království, Austrálie či Spojené státy americké. Zde si můžeme povšimnout, že některé státy tyto instituty přímo upravují svými zákony. I přesto však pohled na tuto problematiku není jednotný a názory soudů se země od země liší. Někdy se však setkáme se změnou názorů soudů jednoho státu v průběhu několika let.

Poslední část nakonec podává srovnání a přehled jednotlivých přístupů, kdy autorka chtěla demonstrovat, jak nelehké je v takových případech rozhodnout.